

Model for **LANDSBYVISIONER** i Hillerød Kommune

Byrådet ønsker, at landsbyerne arbejder med at bevare og udvikle deres egne særpræg og kvaliteter. Landsbyernes egen identitet og ønsker til fremtidig udvikling bør fremstå tydeligt for både beboere, tilflyttere, politikere og administrationen i kommunen. Derfor inviterer Byrådet landsbysamfundene til at formulere visioner for landsbyerne og tilbyder denne model til Landsbyvisioner, som en fælles arbejdsmetode for lokalrådene.

Modellen for landsbyvisioner

Visionsmodellen er bygget op af tre beskrivende afsnit og selve fremtidsvisionen:

Fysiske forhold (Bystruktur, Arkitektur og Landområder omkring landsbyen)

Kultur- og naturværdier (Kulturelle minder, traditioner og naturområder)

Social kapital (Det sociale liv og fællesskab)

Vision for Udvikling (Hvordan skal landsbyen være om 30 år)

Landsbyerne i kommunen er mangfoldige og modellen kan anvendes fleksibelt i forhold til den enkelte landsby.

Landsbyvisionerne anvendelse

Lokalrådenes arbejde med landsbyvisionen kan resultere i både lokale initiativer og være et godt udgangspunkt for en dialog med Hillerød Kommune.

I 2013 skal der vedtages en ny kommuneplan, og Landsbyvisioner, der er klar inden 1. januar 2012 vil kunne indgå direkte i udarbejdelsen af den nye kommuneplan, men Landsbyvisioner vil også kunne indgå som høringssvar til forslag til Kommuneplan 2013, der forventes at være ude i offentlig høring i efteråret 2012.

Det skal understreges, at Hillerød Kommune ikke nødvendigvis sætter fokus på den aktuelle landsby, selvom borgere og andre interessenter bruger visionsmodellen på landsbyen. Hillerød Kommune vil i det enkelte tilfælde vurdere om der efterfølgende skal ske ændringer i kommuneplanen, udarbejdes lokalplan eller gennemføres andre tiltag ud fra landsbyvisionen.

Landsbyvisioner vil ikke være udtryk for den "lovgivning", der gælder for landsbyerne. Derimod vil Landsbyvisionerne være en vejviser for, hvordan landsbyen ønsker at lokale kræfter og kommunen skal udvikle landsbyen.

Samarbejdet med kommunen

Når et lokalråd har besluttet at ville udarbejde en landsbyvision vil landsbyen som udgangspunkt selv kunne finde oplysningerne om lokalområdet og man kan i afdelingen By & Miljø få umiddelbart tilgængelige data og overordnede oplysninger om muligheder og barrierer for udviklingen i den konkrete landsby. Sammen med Kultur og Udviklingsafdelingen kan afdeling By og Miljø deltage i et indledende opstartsmøde.

I kan orientere jer i Hillerød Kommunes arbejde, dvs. planer, strategier, politikker og projekter på http://www.hillerod.dk/OmOrganisationen/Politikker_Strategier.aspx og <http://www.hillerod.dk/da/OmHilleroed/Byplanlaegning.aspx>

Er der eksempelvis en lokalplan for jeres landsby? Eller er der eksempelvis noget af det, der står i Sundhedsstrategien, som I gerne vil gøre brug af i jeres landsby? Når I til sidst i Landsbyvisionen udvælger de initiativer, som I vil arbejde videre med, vil det være en god ide også at have planer og strategier i baghovedet.

Dialogforum mellem lokalrådene og Byrådet har det overordnede formål, at der skabes

rammer som støtter borgernes engagement i og bidrag til lokalsamfundet. Hermed understøttes visionen om stærke lokalsamfund. I kan få mere information om Dialogforum for lokalsamfund og årlige dialogmøder ved at kontakte Kommunens kontaktperson til lokalrådene: Martin Jespersen, Kultur og Udvikling, 72325211, kulturogudvikling@hillerod.dk

Visionsmodel

Beskriv særpræg og kvaliteter ved jeres landsby

Fysiske forhold Registrer...	Ved at...
<ul style="list-style-type: none">- Særlige kendetegn i landsbyen og området omkring- Fællesarealer og grønne områder (hvilken slags og hvordan ser de ud?)- Beplantning og havernes betydning- Kirke, skole, daginstitution, butikker, forsamlingshus, idrætsfaciliteter og andre funktioner- Bygninger af særlig betydning for landsbyen- Erhvervsbygninger- Nyere villakvarterer- Gade- og stiforløb og parkeringsmuligheder- Trafiksikkerhed og offentlig transport- Grænsen mellem landsbyen og landskab omkring- Nærheden til andre landsbyer og/eller byer	<ul style="list-style-type: none">- Gåture rundt i landsbyen- Tag billeder- Beskriv de steder der opleves som vigtige for landsbyens karakter og identitet- Undersøg hvilke planer, strategier og politikker Hillerød Kommune har udarbejdet og vurder hvordan de eventuelt kan bidrage til jeres arbejde
Kultur- og naturværdier Registrer...	Ved at...
<ul style="list-style-type: none">- Landsbyens oprindelse og historie- Traditioner og 'de gode historier' fra landsbyen- Erhvervslivet i landsbyen- Bygninger, der har en kulturhistorie- Særlige ting i naturen ved landsbyen- Vigtige udsigter fra landsbyen ud til det åbne land- Fortidsminder, gravhøje og diger- Levende hegn- Gamle trægrupper (fx Egetræer)- Landskabelige værdier og kulturmiljøer- Hvordan er erhvervslivet	<ul style="list-style-type: none">- Tag billeder- Beskriv de steder der opleves som vigtige for landsbyens kultur- Undersøg hvilke planer, strategier og politikker Hillerød Kommune har udarbejdet og vurder hvordan de eventuelt kan bidrage til jeres arbejde- Snak med de gamle i landsbyen om hvordan det har været at bo i landsbyen og hvilke traditioner, der har været (eller er). Skriv deres fortællinger ned- Læs om landsbyen i historiske bøger, tidsskrifter og lignende- Kontakt Nordsjællands Folkemuseum
Social kapital Registrer...	Ved at...
<ul style="list-style-type: none">- Landsbyens foreninger- Ildsjæle (hvor mange, hvem og hvad brænder de for?)- Hvor mange bor i landsbyen?- Hvilke huse er del af landsbyen? Er fx de omkringliggende gårde det også?- Hvilke sociale værdier er kendetegnende for landsbyen?	<ul style="list-style-type: none">- Lave interview med hinanden/naboerne- Observer livet i landsbyen på en helt almindelig hverdag- Lave lister over foreninger og tilbagevendelse begivenheder

- Hvordan er fællesskabet?
- Hvordan har landsbybeboerne tillid til hinanden?
- Hvilken type og omfang af hjælpsomhed er der i landsbyen?
- Omfanget af forskellige netværk (f.eks. en strikkeklub, fælles spisning)
- sociale og kulturelle aktiviteter (f.eks. fastelavnsfest, høstfest, juletræstænding og loppemarked).

Skab et fælles billede af hvordan I gerne vil have byen skal være om 30 år (eller den tidshorizont I finder relevant)

Vision for udvikling Registrer...	Ved at...
<ul style="list-style-type: none"> - Landsbybeboernes holdning til nybyggeri - Landsbybeboernes holdning til bevaring - Landsbybeboernes ønsker om butikker og andre funktioner - Landsbybeboernes ideer og tanker om mulige udviklingspotentialer i jeres landsby. Udviklingspotentialer kunne være nye boliger, mindre ikke støjende erhvervsvirksomheder, forsamlingshuse/bygninger til fælles formål, turistattraktioner, lokale markeder, idrætsfaciliteter. - Steder der ønskes ændret fx udnyttelse af tomme bygninger og ubebyggede områder til eksempelvis legeplads eller forsamlingsplads 	<ul style="list-style-type: none"> - Tage billeder - Beskrive stederne, der tages billeder af - Undersøge hvilke planer, strategier og politikker Hillerød Kommune har udarbejdet og vurder hvordan de eventuelt kan bidrage til jeres arbejde - Afholde borgermøder, workshops og nedsætte arbejdsgrupper - Tegne idéer ind på kort over landsbyen

Næste skridt

I læser jeres beskrivelse af landsbyens karakter og kvaliteter igennem og noterer jeres ønsker til fremtiden for landsbyen. Når I har et samlet overblik, kan I i skemaets næste kolonne udvælge hvilke initiativer I vil igangsætte for at understøtte jeres ønsker for udviklingen. Det kan anbefales at udvælge højst 5 emner I særligt vil fokusere på.

Fysiske forhold Ønsker...	Forslag til initiativer (sæt jeres egne forslag ind)	Valgte initiativer (sæt kryds)
	<ul style="list-style-type: none">- Beplantning- Forskønnelse af fællearealer- Etablering af legeplads- Etablering af fællesarealer, bænke, osv- Bevaring og vedligeholdelse- Arbejde med trafikikkerhed	
Kultur- og naturværdier Ønsker...	Forslag til initiativer (sæt jeres egne forslag ind)	Valgte initiativer (sæt kryds)
	<ul style="list-style-type: none">- En brochure, bog eller hæfte om jeres landsby- Genoptag en gammel tradition- Lav rundvisninger i byen og fremvisninger af gamle huse og/eller gamle redskaber og lign.	
Social kapital Ønsker...	Forslag til initiativer (sæt jeres egne forslag ind)	Valgte initiativer (sæt kryds)
	<ul style="list-style-type: none">- Opret nye netværk (fx bogklub)- Opstarte samarbejde mellem beboere og erhverv- Udbyg samarbejde med andre landsbyer- Lav et fælles mødested i landsbyen	

Udviklingspotentialer i landsbyen

Ønsker...	Forslag til initiativer (sæt jeres egne forslag ind)	Valgte initiativer (sæt kryds)
	<ul style="list-style-type: none">- Lav en debat om landsbyens udviklingspotentialer- Arbejdsgruppe(r) der arbejder med et af landsbyens udviklingspotentialer	

Skemaet kan I bruge til at informere andre borgere i landsbyen om initiativerne. I kan f.eks. sende skemaerne til den lokale presse, lægge dem på jeres hjemmeside eller hænge dem op på landsbyens lokale samlingssted mv. Nedsæt en arbejdsgruppe, der vil arbejde videre med initiativerne.

Arbejdsformer

Der er mange forskellige arbejdsformer, I kan benytte jer af, mens I arbejder med landsbyvisionen for jeres by. Her beskrives 3 meget brugte arbejdsformer.

A. Borgermøder

Borgermøder – eller i denne sammenhæng kunne de også kaldes for landsbyvisionsmøder – kan I afholde flere gange, mens I udarbejder visionen for landsbyen. Formålet med mødet kan enten være at informere hele landsbyen eller høre beboernes syn på emnerne.

Det kan være en god ide at starte med at lave et informationsmøde for landsbyen, som opstart på processen. Men også løbende at fremlægge hvad I har fundet frem til og derefter drøfte dem med landsbybeboerne.

Følgende 5 ting kan overvejes:

- Afklar hvad formålet med mødet er. Er mødet tænkt om et informationsmøde eller som et debatmøde?
- Hav det praktiske på plads i god tid (dvs. reservering af lokale, udsendelse af invitation og program og evt. oplægsholdere)
- Gør det klart for deltagerne hvad formålet med mødet er. Skriv det i invitationen og gentag det også ved mødets start.
- Afslut mødet med en opsamling og fortæl hvad der videre vil ske.
- Udsend gerne referat ved eksempelvis at lægge det på jeres hjemmeside, sende det til de lokale medier og/eller sende det direkte hjem til mødedeltagerne

B. Workshops

Workshops kan have forskelligt formål. En type workshops har til formål at deltagerne identificerer problemer, udfordringer og indsatsmuligheder, mens en anden type workshops har til formål at udvikle projektidéer og handlinger.

I den sidste type workshop kan det være en fordel eksempelvis at have kort over landsbyen til at pege, tegne og skrive ideer og handlinger ned på.

Det kan være en god ide at afholde 1 eller flere workshops, mens I udarbejder både beskrivelsen af jeres landsby og visionen for jeres landsby.

Følgende 7 ting kan overvejes:

- Klargør formålet med workshoppen. Er formålet at identificere udfordringer og muligheder eller er det at komme frem til mere konkrete projektidéer og handlinger?
- Planlæg workshoppen med tidsplan og program. Skal det være en hverdag, en aften eller en dag i weekenden?
- Hav det praktiske på plads i god tid (dvs. reservering af lokale, udsendelse af invitation og program, forplejning og evt. udstyr)
- Overvej om der er tilstrækkeligt med personer, der hjælper med afholdelsen af workshoppen. Hvis der skal arbejdes i forskellige grupper, er det en god ide at have en referent i hver gruppe.
- Gør det klart for deltagerne hvad formålet med workshoppen er. Skriv det i invitationen og gentag det også ved mødets start.
- Afslut workshoppen med en opsamling og fortæl hvad der videre vil ske.
- Udsend gerne referat ved eksempelvis at lægge det på jeres hjemmeside, sende det til de lokale medier og/eller sende det direkte hjem til mødedeltagerne

C. Arbejdsgrupper

Arbejdsgrupper kan være en god arbejdsform både for dem, der samler trådene og informationen til landsbyvisionen og for dem, der arbejder videre med de initiativer, I har valgt at arbejde videre med efter at have sat fokus på jeres landsby.

Følgende 3 ting kan overvejes:

- Præciser formålet med den enkelte arbejdsgruppe
- Informer løbende de andre landsbyboere (ved eksempelvis at lægge det på jeres hjemmeside, sende det til de lokale medier og/eller sende det direkte hjem til mødedeltagerne)
- Lav en tidsplan for arbejdsgruppen

Kommunikationen i landsbyen

Samspillet i landsbyen kan være et vanskeligt forhold at håndtere og derfor kan følgende råd med fordel bruges:

- Husk på at gøre det muligt for hele landsbyen at deltage i arbejdet
- Ikke alle kan bidrage på samme måde – brug forskellige arbejdsformer
- Ikke alle finder information det samme sted – brug forskellige kommunikationskanaler
- Vær enige om hvem, der gør hvad og skriv det ned så alle kan se det

Det er meget centralt, at I sørger for at alle i landsbyen får information om arbejdet med landsbyvisionen. Hvis der er nogle i landsbyen, der oplever, at de ikke får information, kan det være årsag til misforståelser.

Vær derfor opmærksom på, hvilke informationskanaler I vælger at bruge i landsbyen og brug forskellige typer på samme tid. Derved sikrer I at flest mulige beboere på forskellig vis kan få adgang til informationen. Hvis der er tale om meget vigtig information, som I synes alle i landsbyen skal have, bør I husstandsomdele det.

Links til relevante hjemmesider (link tilføjes når dokumentet lægges på www)

Der er forskellige muligheder for at finde nyttige informationer og til at understøtte initiativerne i landsbyerne. Kig på hjemmesiderne for yderligere information.

- Velfærdsministeriets landdistriktspulje.
- EU's Landdistriktsprogram
- Landsforeningen af landsbysamfund
- Regionale udviklingsprojekter
- Lokale- og anlægsskatten
- Landlegatet
- Friluftsrådets tips- og lottomidler
- Fonden Realdania
- Fondsdatabasen
- Aage V. Jensens Fonde
- Skov og Naturstyrelsen
- Børne- og ungeaktiviteter i landdistrikterne
- Dansk Ungdoms Fællesråd
- Egmont Fonden
- Matas Miljøfond
- Nykredits Fond
- Trygfonden
- BGfonden

- Miljøportalen (natur og miljødata)
- PlansystemDK (byplanvedtægter, lokalplaner og kommuneplanrammer)
- Danmarks statistiks statistikbank (diverse data)